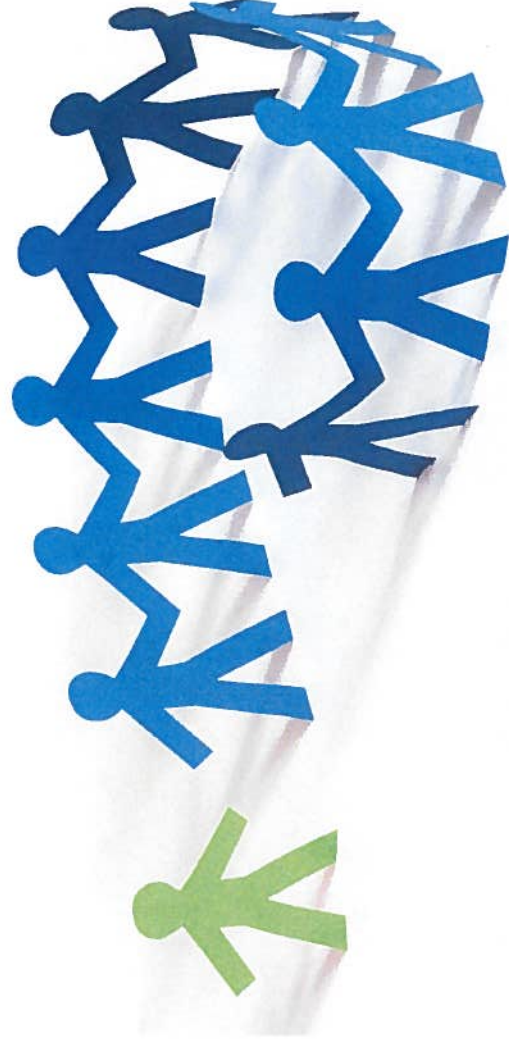

Deloitte.

Accountantsverslag 2015

GR BAR-organisatie

14 april 2016

VERTROUWELIJK

Aan het algemeen bestuur van de
gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie
Postbus 501
2990 EA BARENDRECHT

Onderwerp Accountantsverslag 2015 GR BAR-organisatie
Behandeld door G.J.W. Lagendijk
088 288 3691

Datum 14 april 2016
Onderwerp 2016.050378/CF

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminkade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9830
www.deloitte.nl

Geachte leden van het algemeen bestuur,

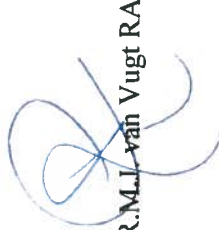
Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2015. Daarin zijn onze belangrijkste controlebevindingen samengevat naar aanleiding van de controle van uw jaarrekening over 2015. Voorts treft u een analyse aan van de ontwikkelingen in uw vermogen en resultaat.

De jaarrekening 2015 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2015 gecontroleerd. Bij deze jaarrekening hebben wij op 12 april 2016 een goedgekeurde controleverklaring verstrekt.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen en dagelijks bestuur van uw organisatie. Het is zonder voorafgaande toestemming niet toegestaan om dit accountantsverslag te publiceren. Dit geldt ook voor de publicatie op uw website.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. R.M.J. van Vugt RA

Inhoudsopgave

Accountantsverslag 2015
BAR-organisatie

Inhoudsopgave

Controlebevindingen jaarrekening 2015	5
Interne beheersing	9
Analyse vermogen en resultaat	11
Overige onderwerpen	14
Bijlagen	18
Bijlage A: Foutenevaluatie	19
Bijlage B: Onafhankelijkheid	20
Bijlage C: Reikwijdte van de controle 2015	21
Bijlage D: Disclaimer en beperking in gebruik	23

Controlebevindingen jaarrekening 2015

Accountantsverslag 2015
BAR-organisatie

Controlebevindingen jaarrekening 2015

Controlebevindingen jaarrekening 2015

Inkoop en aanbestedingen

Europese aanbestedingen

Een belangrijk aandachtspunt in onze controle 2015 was de toets op naleving van Europese rechtmatigheidsregels. Wij merken op dat een zichtbare inhoudelijke controle op naleving van aanbestedingswetgeving in 2015 is betrokken in de verbijzonderde interne controle. Voor de controle 2015 hebben wij samen met uw organisatie de belangrijkste leveranciers onderzocht op de rechtmatigheid van uitgaven. Daarbij hebben wij vastgesteld dat bij de aanbesteding van inhuur personeel vertraging is ontstaan. Deze Europese aanbesteding wordt in regionaal verband uitgevoerd. De uitgaven in 2015 (o.a. Randstad en Yacht) vallen buiten de looptijd van het oorspronkelijke contract en zijn, zonder nieuwe aanbesteding, voor een jaar verlengd. Deze opdracht had opnieuw Europees aanbesteed moeten worden en de uitgaven 2015 overschrijden de Europese aanbestedingsnorm. Omdat dit een 2B-dienst betreft, had de verkorte procedure doorlopen moeten worden. Publicatie van de gunning heeft echter niet plaatsgevonden. Deze procedurefout leidt niet tot een financiële rechtmatigheidsfout.

Aanbestedingswet

Wij hebben vastgesteld dat zichtbare implementatie en verantwoording van de eisen rondom de nieuwe aanbestedingswet nog niet geheel heeft plaatsgevonden. Uw werkprocessen zijn nog niet ingericht op deze nieuwe wetgeving. Zo moet u nog meer en specifiekere aandacht besteden aan het vastleggen van de zichtbare keuze in de wijze van aanbesteden vooraf en achteraf de argumentatie van de geselecteerde leverancier. Dit leidt tot een formele rechtmatigheidsfout zonder verdere financiële consequenties.

Intern inkoop- en aanbestedingsbeleid

Niet in alle gevallen is bij inkoop in 2015 het interne beleid omtrent aanbestedingen gevolgd. Wij hebben 16 inkoopdossiers onderzocht. In twee gevallen is de opdracht enkelvoudig aanbesteed terwijl dat volgens het inkoopbeleid meervoudig had gemoeten. Dat betrof in beide gevallen een levering van goederen. Deze niet-naleving van interne regels leidt niet tot een financiële rechtmatigheidsfout omdat het beleid niet is opgenomen in het normenkader. Vanuit doelmatige besteding van middelen adviseren we u de naleving van het inkoopbeleid regelmatig te toetsen.

Controlebevindingen jaarrekening 2015

Activabeheer

Bij de controle van de materiële vaste activa hebben wij een tweetal bevindingen geconstateerd:

1. Met de harmonisatie van het activabeleid voor de drie gemeenten en de BAR-organisatie zijn de afschrijvingsstermijnen geactualiseerd. Deze schattingswijziging heeft u in de jaarrekening 2015 verwerkt.

Bij de controle op afschrijvingen hebben wij vastgesteld dat termijnen en wijzigingsdata niet juist zijn aangepast.

Naar aanleiding van deze bevinding heeft uw organisatie opnieuw voor alle activa de juiste afschrijving bepaald en aangepast in de jaarrekening.

2. Bij de controle op de aanwezigheid van activa per balansdatum is geconstateerd dat een voertuig niet meer aanwezig was. Uit vervolgonderzoek bleek dat het betreffende voertuig in 2012 verkocht was. Naar aanleiding van deze bevinding is een uitgebreide steekproef uitgevoerd. Daaruit zijn geen aanvullende fouten gekomen.

Wij adviseren u het beheer van de activamodule verder te professionaliseren waarbij minimaal aandacht wordt gevraagd voor periodieke controles op juistheid van investeringen en afschrijvingen en zichtbare toets op aanwezigheid van activa (inclusief hard- en software).

Automatisering

Veel processen binnen de BAR-organisatie zijn afhankelijk van een betrouwbare gegevensverwerking en betrouwbare informatie uit systemen. Ook voor de jaarrekeningcontrole is een betrouwbare geautomatiseerde gegevensverwerking essentieel voor een efficiënte en effectieve controle. Als onderdeel van de controle hebben we een inventarisatie uitgevoerd op de opzet van de algemene IT-beheersmaatregelen rondom de belangrijkste financiële applicaties (Key2Financien en GWS). Deze werkzaamheden betroffen geen volwaardige IT-audit en hadden als doel om inzicht te krijgen in de huidige opzet en handreikingen te geven aan de BAR-organisatie voor verdere verbetering.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben we vastgesteld, dat er geen uniform wijzigingsbeheerproces geïmplementeerd is, waar wijzigingen op het netwerk, applicaties en databases worden geregistreerd, getest en formeel worden goedgekeurd naar de productieomgeving. Tevens hebben we vastgesteld, dat er geen uniforme processen zijn voor autorisatiemanagement. Als handreiking voor uw organisatie hebben we een memo opgesteld met de detailbevindingen, inclusief bijbehorende risico's en aanbevelingen. Voor onze jaarrekeningcontrole betekenen deze bevindingen dat er nog niet kan worden gesteund op de geautomatiseerde controles en functiescheiding binnen systemen en de rapportages/informatie die uit de systemen komt.

Sinds de oprichting van de BAR zien we dat het IT-landschap aan verandering onderhevig is geweest en dat de eerste jaren gebruikt zijn om de gemeenten op één lijn te krijgen met betrekking tot de IT-architectuur en IT-processen.

Controlebevindingen jaarrekening 2015

We hebben begrepen dat BAR-organisatie in 2016 uniforme IT-processen wil implementeren en na implementatie hierop een IT-audit wenst uit te voeren. Wij adviseren om de bevindingen uit onze inventarisatie daarbij te betrekken.

Gezien de toenemende afhankelijkheid van ICT en de vele praktijkvoorbeelden van cyber incidenten binnen het publieke domein, heeft ook Cyber Security de aandacht van BAR-organisatie. Om inzicht te krijgen in eventuele kwetsbaarheden met betrekking tot de security van het netwerk, applicaties en awareness heeft de Cyberafdeling van Deloitte diverse security tests uitgevoerd, waarover een rapportage is uitgebracht.

Uw organisatie heeft aangegeven dat deze bevindingen een speerpunt zijn voor 2016 en dit jaar nog diverse wijzigingen in de netwerkinfrastructuur gaat doorvoeren. Wij adviseren u te starten met een gedegen Security Risk Assessment vanuit de (strategische) doelstellingen van de organisatie en vervolgens een plan van aanpak op te stellen op basis van de prioriteiten. De bevindingen en aanbevelingen uit de security test rapportage kunnen hierin worden meegenomen. In het bijzonder dient aandacht te worden geschonken aan de nieuwe Meldplicht Datalekken.

Detachering personeel

Naast de gemeentelijke bijdragen is er bij de BAR-organisatie een aantal overige opbrengsten zoals verhuur, verkoop van activa en vergoedingen inzake gedetacheerd personeel. Met betrekking tot deze laatste categorie merken wij op dat de beheersing van de volledigheid van opbrengsten onvoldoende is. Facturatie vindt plaats op initiatief van afdelingshoofden. Door HRM worden de detachingscontracten opgesteld, maar zij voeren geen toezichhoudende of bewakende rol uit. Hierdoor is de volledigheid van deze post niet geborgd.

Uit onze controle blijkt dat voor in ieder geval één gedetacheerde medewerker geen opbrengsten in rekening zijn gebracht. Om die reden hebben we nadere werkzaamheden uitgevoerd en alle afdelingshoofden laten bevestigen dat voor alle gedetacheerde medewerkers doorbelastingen in rekening zijn gebracht.

Vanaf 2016 is hiervoor door HRM een proces opgezet. Wij adviseren een periodieke toets uit te voeren op de naleving van de opgestelde procedure en een zichtbare controle op de volledigheid van de opbrengsten gedetacheerd personeel.

Interne beheersing

Accountantsverslag 2015
BAR-organisatie

Interne beheersing

Algemeen

Wij hebben in oktober 2015 de interim-controle bij BAR-organisatie uitgevoerd. Onze bevindingen omtrent de interne beheersing zijn opgenomen in de managementletter. Daarin is tevens de opvolging van onze adviezen 2014 beschreven.

De belangrijkste stappen die wij - in deze fase van uw organisatieontwikkeling - in de managementletter hebben beschreven zijn:

- Gestructureerd uitvoeren van verbijzonderde interne controles.
- Beschrijven van key-controls.
- Inrichten en zichtbaar maken van controlestappen in de processen om fouten in uw administratie en jaarrekening te voorkomen.
- Opstellen van 'position papers' inzake de waardering van belangrijke schattingsposten zoals: materiële en financiële vaste activa, grondexploitaties, (dubieuze) vorderingen en voorzieningen teneinde een deugdelijke grondslag van de waardering in de jaarrekening te waarborgen.

Voor een nadere toelichting op deze onderwerpen verwijzen wij naar de managementletter van 12 januari 2016 met kenmerk DPS_201522537/MdV. Daarnaast hebben wij in februari 2016 een afzonderlijke rapportage uitgebracht met bevindingen en adviezen voor de nieuwe taken binnen het Sociaal Domein.

Uw organisatie geeft aan bovenstaande verbeteringen in gang te hebben gezet. Als voorbeeld noemen wij de nieuwe opzet en vastlegging van de interne controles voor boekjaar 2016. Naast de verbetering van de VIC 2015 en de nieuwe opzet voor 2016 is ook door financiën een duidelijke stap gezet in de kwaliteit en planning van het proces van de opstelling van de jaarrekening van de GR BAR in vergelijking met voorgaand jaar.

Analyse vermogen en resultaat

Accountantsverslag 2015
BAR-organisatie

Analyse vermogen en resultaat

Analyses vermogen en resultaat

Analyse vermogen en resultaat

Uw vermogen is het afgelopen jaar met € 788.100 toegenomen, zijnde het positieve gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Het verloop van het eigen vermogen van de BAR-organisatie is in de jaarrekening 2015 als volgt gepresenteerd.

Eigen vermogen	31-12-2014	naar gemeenten	01-01-2015	Toevoeging	31-12-2015
Reserves					
Gerealiseerd resultaat volgens Staat van lasten en baten	364.900	-364.900	-	788.100	788.100
Totaal	364.900	-364.900	-	788.100	788.100

In dit resultaat is begrepen het begrote voordeel volgens de begroting 2015 waarin een overschot was geraamd van € 766.600 ter dekking van de te realiseren taakstelling in de komende jaren. Hiermee zijn de bestuurlijke kaders voor de taakstelling vastgelegd. In de financiële samenvatting van de jaarstukken 2015 wordt het algemeen bestuur voorgesteld bij de resultaatbestemming een reserve te vormen om daaraan een deel van het rekeningoverschot toe te voegen. Dit om de opbrengsten van de taakstelling, die de eerste jaren wisselen, te egaliseren. Deze wijze van verwerking borgt het inzichtelijk houden van de te egaliseren taakstelling.

De analyse van het resultaat is beschreven in de toelichting op de staat van baten en lasten. Uit deze analyse blijkt een toename van de beheersing van de budgetten ten opzichte van vorig jaar.

Begrotingsrechtmatigheid

Het begrotingscriterium is uitgewerkt in de Kadernota 2015 van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door bijvoorbeeld direct gerelateerde opbrengsten en kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In het controleprotocol 2015-2019 heeft u nadere regels vastgesteld.

Daarnaast moet de accountant in het verslag van bevindingen deze kostenoverschrijdingen aan de orde stellen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma en per investering. De BAR-organisatie heeft één programma, in onderstaande tabel is de begrotingsafwijking toegelicht.

Analyse vermogen en resultaat

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking	Onrechtmatig, telt niet mee	Onrechtmatig, telt wel mee
Programma 1 (€ 247.200) <i>Bedrijfsvoering</i>	Kostenoverschrijding geheel gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	V	

Restantkredieten

Uit de analyse van de realisatie van de investeringen ten opzichte van de door het algemeen bestuur gevoteerde kredieten blijken twee overschrijvingen boven de rapportagegrens voor afwijkingen. In onderstaande tabel is de begrotingsafwijking toegelicht.

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking	Onrechtmatig, telt niet mee	Onrechtmatig, telt wel mee
Investeringen BAR-automatisering (overschrijding € 114.500)	Overschrijding past binnen het bestaande beleid en is ten onrechte niet tijdig aan het AB gerapporteerd.		V
Gemeentewerf Londen (overschrijding € 142.000)	Overschrijding is gevolg van exogene, onontkoombare factoren (en had niet tijdig gemeld kunnen worden aan het AB).	V	

Wij verwijzen, voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van deze overschrijvingen, naar de toelichting op de programmarekening (onderdeel begrotingsrechtmatigheid).

Overige onderwerpen

Accountantsverslag 2015
BAR-organisatie

Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Controleproces 2015

Onze controle is zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging uitgevoerd. De uitgevoerde werkzaamheden hebben geresulteerd in een goedkeurende controleverklaring. De controleverklaring bij de jaarrekening 2015 hebben wij u op 12 april 2016 toegezonden.

Het controleproces van de jaarrekening van de BAR-organisatie is soepel verlopen. Ten opzichte van de jaarrekeningcontrole 2014 heeft uw organisatie duidelijk stappen gezet in de kwaliteit van de jaarstukken en het samensteldossier. Over onderdelen die (nog) niet gereed waren bij de start van de controle, zijn heldere vervolgfafspraken gemaakt met uw medewerkers.

Daarnaast merken wij op dat we voor een belangrijk deel gebruik konden maken van de werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle (VIC). Wij hebben daar het afgelopen jaar intensieve afstemming over gehad met Concerncontrol. Momenteel bent u bezig met de inrichting van de VIC voor 2016, waarbij een risicogerichte controleaanpak leidend is.

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 7 oktober 2015 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2015. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2015 voldoende voor de doelstelling van de externe controle.

Een samenvatting van de reikwijdte van de controle voor 2015 is opgenomen in bijlage C.

Overige onderwerpen

Geïdentificeerde fouten en tekortkomingen in de toelichtingen

De materialiteit bij de planning en uitvoering van onze controle was € 704.000, zoals uiteengezet in onze controleplanning. Deze materialiteit sluit aan op het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol en de externe wet- en regelgeving. De tijdens onze controle geïdentificeerde fouten blijven onder de materialiteit. In bijlage A is een samenvatting van de foutenevaluatie opgenomen.

Onafhankelijkheid

- Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid.
- Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar dochterondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectieve dochterondernemingen en de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.
- Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiserings-omgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. De belangrijkste bevindingen inzake automatisering zijn opgenomen in het hoofdstuk Controlebevindingen jaarrekening 2015.

Meningsverschil met management of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur en de directie van de BAR-organisatie geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het dagelijks bestuur, de directie en de medewerkers van de BAR-organisatie de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Overige onderwerpen

Fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan de directie van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met de directie van de BAR-organisatie, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Wij hebben daarbij gebruikgemaakt van de door de organisatie intern opgestelde frauderisico-inventarisatie.

Van de directie hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij de directie of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door de directie te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2015 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Een frauderisicoanalyse op hoofdlijnen is in november 2014 door uw organisatie uitgevoerd. Bij de inrichting van de VIC 2016 heeft u de uitkomsten van de analyse betrokken, en maatregelen verwerkt in de interne controleaanpak. Wij merken op dat de analyse op een hoog niveau is gemaakt en adviseren een gedetailleerde beschrijving van risico's gebaseerd op o.a. de financiële omvang van processen, kansinschatting/prioritering en de mate van subjectiviteit in financiële posten.

Bijlagen

Accountantsverslag 2015
BAR-organisatie

Bijlage A: Foutenevaluatie

Niet-gecorrigeerde fouten

Er is geen sprake van ongecorrigeerde fouten van materieel belang in de definitieve jaarrekening 2015 van BAR-organisatie.

Gecorrigeerde fouten

Wij hebben enkele onjuistheden in de conceptjaarrekening geconstateerd met betrekking tot afschrijvingen, verrekening met gemeenten, de presentatie van financiële gegevens, tekstuele onjuistheden, alsmede onvolledige toelichtingen, die vervolgens door u toereikend zijn opgelost.

Rechtmatigheid

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO), de kadernota rechtmatigheid en in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader 2015-2019 is het kader voor de controle op de rechtmatigheid opgenomen. Deze normen zijn vastgelegd in het controleprotocol van uw gemeenschappelijke regeling. Bij de controle op de rechtmatigheid hebben wij één fout geconstateerd boven de rapportagetolerantie. Het betreft de in dit verslag eerdergenoemde kredietoverschrijding van € 114.500 (BAR-automatisering).

Bijlage B: Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant' (hierna: ViO) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de BAR-organisatie in 2015 voldoende is gewaarborgd. Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Aanvullende dienstverlening
Actualiteitenbijeenkomsten
Onderzoek Cyber Security (Deloitte Risk Services)

Op grond van de door ons getroffen maatregelen en de communicatie met u hierover zijn wij van mening dat onze onafhankelijkheid in voldoende mate is gewaarborgd.

Bijlage C: Reikwijdte van de controle 2015

De opdracht die u ons heeft verstrekt

In ons voorstel voor de controleaanpak van 2014 en 2015 van 12 november 2014 hebben wij inzicht gegeven in de controleaanpak voor de jaarrekening 2015 van BAR-organisatie. Met de opdrachtbevestiging van 7 oktober 2015 heeft u ons op meer gedetailleerde wijze opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2015.

De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie. In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle.

Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risicoanalyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole.

Gezamenlijke risicoanalyse als basis

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als gemeenschappelijke regeling mee te maken heeft. Deze risicoanalyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van uw gemeenschappelijke regeling en maakt deel uit van ons pre-auditgesprek. Het doel hiervan is om op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risicoanalyse te komen, die als basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt primair de focus op de risico's op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of fouten.

Interim-controle

Onze risicoanalyse en de daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat er betrouwbare informatie wordt opgeleverd, zowel tussentijds als bij de jaarrekening. Omdat deze interne beheersing het gehele jaar goed dient te functioneren, hoeven wij niet te wachten totdat de jaarrekening gereed is. Onze controle vindt daarom voor een belangrijk deel al voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole plaats.

Wij onderzoeken tijdens de interim-controle de procesrisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen. De uitkomsten van deze fase delen wij mee aan de directie in een bespreking van geconstateerde verbeterpunten ter verdere optimalisatie van de interne beheersing (zie paragraaf Interne beheersing).

Jaarrekeningcontrole

Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, of de door u opgestelde jaarrekening een getrouw beeld geeft en of de baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van rechtmatigheid zoals opgenomen in het controleprotocol 2015-2019.

Ook stellen wij vast dat de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten integraal controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met de materialiteitsgrenzen zoals vastgelegd in het controleprotocol.

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en een verslag van bevindingen worden fouten en onzekerheden gerapporteerd die de vastgestelde rapportagetolerantie overschrijden en worden overige bijzonderheden die van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening aan het algemeen bestuur gerapporteerd (zoals governance, financiële positie, ontwikkeling resultaten en de kwaliteit van de interne beheersing).

Scope van de opdracht

Onze controleverklaring is gebaseerd op onze controlewerkzaamheden als accountant van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie.

Bijlage D: Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk aan derden worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel, welke zal worden verstrekt in onze controleverklaring.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/ about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 140 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 169,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

This publication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, Deloitte Global Services Limited, Deloitte Global Services Holdings Limited, the Deloitte Touche Tohmatsu Verein, any of their member firms, or any of the foregoing's affiliates (collectively the "Deloitte Network") are, by means of this publication, rendering accounting, business, financial, investment, legal, tax, or other professional advice or services. This publication is not a substitute for such professional advice or services, nor should it be used as a basis for any decision or action that may affect your finances or your business. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this publication.

© 2016 Deloitte Netherlands